

България, благодарение на своето географическо положение, е била винаги кръстопът, дето сж се срѣщали разни племена, езици и култури. Съ това се обяснява и голѣмиятъ интересъ, който нейнитѣ стари паметници, свидетели на едно бурно и често пжти катастрофално минало, представятъ за историята на човѣчеството. Отъ тѣзи паметници произведенията на старото изкуство сж останали до сега най-малко известни на учения свѣтъ, особно въ чужбина. Причината за това се заключава главно въ обстоятелството, че тѣ или още никакъ не сж издадени, или пъкъ сж обнародвани въ издания, които не сж достпни на чуждитѣ учени. Българскиятъ Археологически Институтъ, като взема това нѣщо предъ видъ, реши да създаде особна редица издания подъ заглавие *Художествени паметници на България*, главната задача на които ще бжде да дадатъ точни и технически по възможность по-свършени репродукции на тѣзи паметници съ паралеленъ описателенъ текстъ на български и на френски.

Художественитѣ паметници на България, въ които ще се обнародватъ предимно паметници отъ срѣдновѣковната епоха отъ всички български земи, сж замислени преди всичко като сбирка отъ материали, и по тази причина тѣ нѣма да съдържатъ по-подробни изследвания върху самитѣ паметници. Такива изследвания въ сжщность и не биха могли да бждатъ извършени успѣшно, преди да бжде обнародванъ достатъчно сравнителенъ материалъ, който да позволи да се направятъ по-положителни заключения и който за сега още липсва. Това нѣщо може да се каже не само за паметницитѣ отъ България, но така сжщо и за съответнитѣ паметници въ другитѣ съседни страни, особно тѣзи отъ Атонскитѣ манастири, които добиватъ изключително значение за по-късното развитие на църковното изкуство въ цѣлия Балкански полуостровъ.

Всички тѣзи паметници се явяватъ като продуктъ на едно художествено творчество, което, макаръ и да е добило въ разнитѣ страни известни национални особености, не е нѣщо специфично само за тѣхъ, но изхожда въ своитѣ общи черти отъ Византия и запазва традициитѣ на византийското изкуство дори до най-ново време. Съ тази общность на първоизточника се обяснява и голѣмото сходство между по-старитѣ художествени паметници на всички балкански страни, включително съ Ромъния. Това важи въ особно голѣма степенъ за паметницитѣ на църковната стенна живопись. Различнитѣ „школи“ на тази живопись се ржководятъ не само отъ едни и сжщи точно установени принципи, създадени отъ